

Рудницький В. С.,

д.е.н., професор, завідувач кафедри облікових технологій та оподаткування,

Хомуляк Т. І.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри облікових технологій та оподаткування,

Дубіль О. В.,

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,

Львівський національний університет імені Івана Франка

СУТНІСТЬ ЛОГІСТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ У ПРОЦЕСІ РУХУ ТОВАРУ

На підприємствах торгівлі основу товарного руху становлять технологічні процеси, які пов'язані з логістикою товарів та продовженням виробництва у сфері обігу. До них відносяться – закупівля і транспортування товарів, навантажувально-розвантажувальні роботи, зберігання товарів, комплектування торгового асортименту, сортування, фасування і підготовка товарів до продажу.

У наукових працях у контексті функціонування торговельних процесів широко використовується поняття “логістика” [1; 3; 5].

Економічна енциклопедія подає логістику, як галузь економічної науки, що вивчає теорію оптимального управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками в економічних адаптивних системах із синергічними зв'язками [4, с. 199].

Подібне визначення поняття “логістики” подається у “Вікіпедії” яке розглядається в двох аспектах: як науку про оптимальне управління матеріальними, інформаційними й фінансовими потоками в економічних адаптивних системах із синергічними зв'язками та галузь бізнесу або функцію в корпорації, завданням якої є забезпечення переміщення і зберігання продукції та сировини для забезпечення виробництва і продажу [2].

Крім загального визначення логістики в “Економічній енциклопедії” подаються трактування логістики торговельної, як науки і практики організації управління фізичним рухом товарів у сфері обігу та комерційного посередництва

[4, с. 204]. У даному визначенні зосереджується основна увага на процесах фізичного переміщення товарних потоків у просторі та часі.

Енциклопедія інвестицій подає логістику – як комплексне управління розподілом, розміщенням, потоками транспортування товарно-матеріальних цінностей з метою координації і раціоналізації товарообороту, підвищення рівня транспортних послуг, забезпечення збереження товарів, своєчасної доставки до місць реалізації і споживання та збільшення прибутків [3, с. 289].

Н. Бойко розглядає логістику торговельного підприємства “як організаційний процес управління матеріальними та інформаційними потоками від постачальника (через розподільну систему компанії – склади і транспорт) до продажу та доставки покупцю” [1, с. 183].

На думку І. Міщука, під логістикою потрібно розуміти “комплекс технічних засобів, дій (операцій, робіт, процесів, цілісних технологій) та методичних правил, спрямованих на ефективне планування, організацію, реалізацію (фізичне здійснення) та управління матеріальними потоками, їхнє юридичне, інформаційне, фінансове, інженерно-технічне та науково-методичне забезпечення і здійснення відповідно до стратегічних цілей підприємства або певних зовнішніх цілей” [5, с. 462]. Одночасно він говорить про сукупність видів діяльності, за допомогою яких забезпечуються часові, просторові та інформаційні перетворення при переміщуванні матеріальних ресурсів (продукції, товарів тощо) і здійснюється управління та контроль процесів транспортування і складування цих вантажів.

На нашу думку, дане визначення є дуже широким поняттям та охоплює не тільки ланцюг просування матеріальних цінностей від постачальника до споживача, але й механізм управління логістичними процесами. Ми є прихильниками трактування поняття “логістики торговельної”, поданої в “Економічній енциклопедії”, як науки і практики організації та управління фізичним рухом товарів й комерційного посередництва.

Як зазначено в “Економічній енциклопедії”, логістика торгівельна пов’язана з процесами фізичного переміщення торгівельних потоків у просторі

та часі і виконує ряд важливих функцій, як от: планування та організація закупівель товарів; планування та організація доставки закуплених товарів на склади оптових посередників; організація технологічного процесу на складах; управління товарними запасами; планування та організація продажу товарів покупцям; організація передпродажного та після продажного обслуговування споживачів [5, с. 204].

На нашу думку, більшість перелічених вище функцій логістики торгівельної стосуються як оптових, так і роздрібних торговельних підприємств. Окремі функції стосуються лише оптових торговельних підприємств, наприклад, планування та організація доставки закуплених товарів на склади оптових посередників. Для потреб логістичного управління функції логістики варто розглядати за окремими бізнес-процесами: наприклад, процесу закупівлі, процесу транспортування, процесу руху товарних запасів у місцях зберігання, процесу реалізації товарів.

Література

1. Бойко Н.І. Логістичний менеджмент торговельного підприємства (на прикладі мережі супермаркетів “Сільпо”) №594(2007) <http://vlp.com.ua/node/1806>.
2. Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Логістика>.
3. Енциклопедія інвестицій за ред. Дяківа Р. С. Міжнародна економічна фундація. – Київ. – 2008 р.
4. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 2 / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2001. – 848 с.
5. Міщук І.П. Логістика торговельного підприємства: зміст, напрями, проблеми. Вісник НУ “Львівська політехніка” № 594 “Логістика”, 2007 р. – С. 461-467.